

Komposztáljunk! Hogyan kezdjük el? Mit tehetünk a komposztba, és minek nem szabad belekerülnie?

Egy átlagos magyarországi állampolgár évente mintegy háromszáz kilogramm kommunális hulladékot termel, amelynek körülbelül harminc százaléka komposztálható szerves anyagból áll. Ez nagyjából kilencven kilót jelent minden évben: pontosan ennyivel csökkenthetnénk évente az otthoni szemetünk mennyiségét, ha élnénk a komposztálás lehetőségével. Komposztáljunk! Hogyan kezdjük el, és mit tehetünk a komposztba?

A komposztálódás a természetben magától lejátszódó folyamat, azonban abban a környezetben, amelyben mi élünk, erre általában sajnos nincs lehetőség, ezért nekünk kell cselekednünk. A komposztálás során keletkező komposzt (mesterséges humusz) nélkülözhetetlen tápanyagokat tartalmaz a növények számára, jelentősen javul általa a talaj állaga.

Figyeljünk arra, hogy árnyékos és jó vízelvezetésű területet válasszunk. Ha nincs túl nagy kertünk, vagy egyszerűen csak minél kisebb helyen szeretnénk ezt megvalósítani, [a silós módszer](#) a legmegfelelőbb számunkra: kis helyen egymásra rétegezve lehet elhelyezni a szerves hulladékot.

Amennyiben rendelkezünk elég hellyel, a legegyszerűbb megoldás, ha egy kisebb területet kijelölünk, és oda felhalmozzuk a hulladékot a talaj felszínére, amelyet akár körbe is keríthetünk magunk által készített komposztáló kerettel. Komposztálótartályokat és -kereteket például az alábbi helyekről szerezhetünk be: <http://komposztalj.hu/beszerzes>

Tipp: használt raklapokból is remek komposztálókeretet lehet készíteni.

A kertész tippje: a komposztálót lehetőleg minél távolabb helyezzük el a kerttől és a pázsittól, mert igen szeretik például a lótetűk és a giliszták!

Mi kerülhet a komposztba?

A konyhában és a háztartásban keletkező hulladékok közül az alábbiak komposztálhatóak:

- különböző zöldség- és tojáshéjak (gyümölcskéjjel vigyázni kell a permetezés miatt), salátalevelek
- kávé- és teazacc
- szobanövények (elszáradt levelek, elhervadt virág, maga az elhalt növény), virágföld
- fahamu, toll, szőr
- bármilyen papír feldarabolva (kivéve az újságpapír, azt dobjuk a szelektív papírgyűjtőbe!)
- lenvászon alaposan feldarabolva, és csak kis mennyiségben
- növényevő kisállatok ürüléke a forgáccsal együtt.

Kertünkben keletkező komposztálható hulladékaink:

- lenyírt fű (ez igen gyorsan elbomlik, ne ijedjünk meg az esetleges nagy mennyiségtől)
- gyomok még a virágzás előtt, szalma
- ágak összeaprítva, elszáradt virágok, palánták, gyümölcsök, faforgács, falevél.

Ennek mind nem a kukában kell kikötnie. A faleveleket általában el szokták égetni; a két leggyakoribb indok erre az, hogy hirtelen nagy mennyiségben keletkeznek, illetve lassan bomlanak el, hosszú időre megtöltve a komposztálót. Ezért mindenképp fontos felhívni a figyelmet arra, hogy megkülönböztetünk könnyen- és nehezen lebomló faleveleket (amelyeket ha elégetünk, szennyezzük a levegőt!).

Könnyen bomlanak le: juhar, éger, mogyoró, kőris, szilfa, fűzfa, hárs és a nyír levelei, ezeket nyugodtan tegyük a komposztálóba nagyobb mennyiség esetén is.

Nehezen lebomló falevelek: dió, platán, bükk, nyárfá, gesztenye, tölgy. Elterjedt tévhit, hogy a diófa leveleiben növekedésgátló anyagok vannak, ezért azokat nem lehet komposztálni, azonban igazából ez az anyag a komposztálás során lebomlik

Mi nem kerülhet a komposztba?

Hulladékok, amiket semmiképpen ne komposztáljunk:

- biológiailag nem lebomló, illetve szintetikus anyagok (műanyagok, üvegek, fémek)
- fertőzött és beteg növények, húsevő állatok alma (a fertőzésveszély miatt)
- magas nehézfém-tartalmú anyagok (például elemek, akkumulátorok)
- olyan növényi hulladékok, amelyek nagy forgalmú utak mellől származnak
- festékek, olaj, zsír.

A hús, csont és az ételmaradékok olyan szerves háztartási hulladékok, amelyek ugyan komposztálhatóak lennének, azonban mégsem szerencsés, ha a többi anyag mellé tesszük, mert megjelenhetnek a különböző fertőzéseket terjesztő állatok.

A komposztálóba kerülő hulladékokat érdemes felaprítani, körülbelül 5 centis darabokra - ez történhet kézzel vagy géppel -, ezáltal meggyorsítjuk a bomlás folyamatát.

Fontos, hogy bizonyos időközönként összekeverjük a komposztot, ezzel elősegítjük a minél gyorsabb bomlást, így a jó minőségű humusz előbb áll a rendelkezésünkre. Amennyiben a gyűjtőnk megtelt, ideje alaposan átkevernünk, majd legközelebb 5-6 hét eltelte után ezt újból megismételjük. Ha jobb minőségű komposztot szeretnénk, érdemes 6-8 hetente rendszeresen átrakni.

Érett, kiváló talajjavító komposztot kb. 8-12 hónap után kapunk.

A sötét színű humusszal ezek után szabadon feljavíthatjuk kertünk, illetve cserepes növényeink talaját, miközben évente mintegy 90kg/fő felhasználható hulladékkal csökkentettük kukánk tartalmát!

A humusztól

- javul a talaj szerkezete, mivel levegősebb lesz, nő a biológiai aktivitása és a tápanyagtároló képessége, sőt, segíti a felmelegedését (sötét színe miatt)
- a növények könnyen fel tudják venni a szükséges tápanyagokat, hiszen azok a számukra megfelelő formában vannak jelen az így keletkező humuszban
- a kórokozók és növényi kártevőkkel szemben nagyobb lesz a növények ellenálló képessége
- kicsi a tápanyag kimosódásának veszélye, a benne található hormonhatású anyagok serkentik a növényi fejlődést.

Forrás: Komposztálás a családban - gyakorlati útmutató

Kump Edina, ELTE Környezettudományi Klub

Korábbi cikkeink:

[Komposzt-tea: vegyszermentes növényerősítő trükk a kiskertben](#)

[Dobd el a fűgyűjtőt! Ha rendszeresen nyírunk, nem kell összetakarítanunk a fűvet](#)

[Komposztálni jó és könnyű! Típek a SZIKE Környezet- és Egészségvédelmi Egyesülettől](#)

Ajánlat: <http://komposztalj.hu/> és <http://www.szike.zpok.hu/>

A cikket az alábbi címen találja az [origo]-ban:

<http://origo.hu/365/hazkorul/20090802-komposztaljunk-hogyan-kezdjuk-el-mit-tehetunk-a-komposztba-es-minek.html>